

Marita de Sterck

Zoethout

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2024

I

Een wijk is een donsdeken

De babbelwijven, 2024

Een wijk is meer dan een klomp huizen.

Een wijk is een donsdeken dat de mensen bij elkaar houdt, en warm. Al zijn er altijd sjoemelaars die het grootste stuk naar zich toe trekken, en sukkelaars die in de kou liggen.

Zo'n groot dekbed moet regelmatig opgeschud en bijgevuld worden.

Dat doen wij, de babbelwijven. Wij stoppen er verse veertjes en verhalen bij. Als er hier nog maar een vlieg kucht, hebben wij dat gehoord. Onze oren en ogen staan altijd wijd open. Want wie te weinig opvangt, kan geen sappige vertelsels brouwen. Wat de ene mist, snuift de andere op en blaast zij verder. Dag en nacht zoemen de geruchten hier rond, van venster naar deur, van stoel tegen de gevel naar bank tegen het poortje.

Al zijn we nu krom en tot op de draad versleten, wat een mens vroeg heeft geleerd, dat zit er goed in gebakken. Eens een zakkenwrijf, altijd een zakkenwrijf! Nu bestaat dat beroep niet meer. Maar toen wij nog fris en groen waren, pas van school af, nog zonder vent en zonder kind, onze borsten fier rechtop, onze buiken plat als een cent, toen wandelden we bij zonsopgang naar de haven. Een doek om onze haren, een schort voor onze buiken, naald en touw en mes eraan vast. Waar er juten zakken geladen, gelost of gewogen werden, daar waren wij te vinden. We repareerden scheuren en gaten, naaiden volle zakken stevig dicht, met twee oren vanboven, zodat de sjouwers ze goed konden vastpakken. De wijven van de haven werden harder afgebeuld dan de venten maar kregen nog niet de helft van hun loon. Dat maakte ons fel als een fakkel. Als er kerels voze woorden naar onze kop slingerden, blaften we nog harder terug, én in koor. We sloegen van ons af. Onze tong sneed scherper dan ons mes.

Onderschat ons niet! Ook al zijn we nu krakende wagens en zijn onze borsten en buiken uitgezakt als een mislukte drillpudding, zet een handvol zakkenwijven bij mekaar en er schettert nog altijd een orkest dat dwars door de stevigste muur en het dikste vel heen geraakt.

Dus toen er een halve eeuw geleden een raar vrouwmens in onze steeg opdook, haar jong aan de hand maar geen vent te bespeuren, stoven we daarop af.

Zo'n malse brok kan een mens toch niet laten liggen? Maar madam liet zich niet uithoren. Ze hield de deur op slot en trok haar gordijnen dicht. Ze vroeg erom. Wat konden we anders doen dan de stiltes en gaten vullen met onze vertelsels?

Wie straf roddelt, speelt met vuur. Maar dat er toen een vlammenzee zou oplaaien die niet meer geblust raakte, hadden we niet voorzien. Zelfs wij, roddelmachines in hart en nieren, werden ondersteboven gesmeten, binnenstebuiten gekeerd.

Heel even verstomde toen het geroddel. Maar niet voor lang. We kunnen niet zonder. Het is sterker dan onszelf. We hebben onze roddels broodnodig om zelf overeind te blijven.

Roddelen is als winden laten. Grote opluchting in de buik!

Tot de buurt zo hard walmt dat de mensen naar adem snakken en ter plekke bezwijken.

Maar dan is het te laat. Want precies zoals scheten laten roddels zich niet meer terugstoppen in het gat waaruit ze gevlogen zijn.

Het huis roept

Amber, 2024

Ik loop de Pioensteeg in. Die ligt midden in mijn favoriete stadswijk, een netwerk van stegen die zo smal zijn dat zelfs een kleine auto er niet doorheen raakt. De volksbuurt met zijn oude arbeidershuisjes en bolle klinkers heeft iets van een dorp in de stad. Een dorp waar de tijd bleef stilstaan.

Waar ik voorbijkom, rimpelen de gordijnen achter de ramen. Alsof er een steen in de poel viel. Rond de plons dijen de kringen uit. Ik ben die steen.

Ik vang een glimp op van grijze hoofden, antieke brillen, handen als klauwtjes om de vitrages, een stevig contrast met de studentenbuurt waar ik nu al vijf jaar woon. Gelukkig zie ik links en rechts ook hippe bakfietsen en kleurige kinderstepjes staan.

Ik herken het smalle huisje meteen, ook al hangt er geen bordje met 'Te huur', en ziet het er kleiner en

groezeliger uit dan op de website. De fotograaf van het immobiliënkantoor heeft zijn best gedaan: speciale invalshoek gekozen, valse kleuren opgefrist, kapotte dakgoot weggemoffeld.

Maar het huisje heeft iets apart en de ligging is perfect. Met de fiets ben ik in tien minuten op mijn werk en in een halfuur bij de flat van oma en opa.

Het lijkt alsof het huis mij ook van top tot teen bestudeert. Op de site had het mijn blik direct gevangen. 'Kom!'

Ik streel de klimplant naast de deur, er komt een geur vrij die ik herken van lang geleden. Als kind kon ik het niet laten om struiken en planten te aaien, ook al kwamen er prikken en blaren van.

Ik probeer door het raam te kijken, maar het is binnen te donker om veel te kunnen zien. Ik laat de ouderwetse ijzeren klopper op de deur even neerkomen.

Eindelijk komt de makelaar eraan. Hij zwaait en roept van ver: 'Amber Vertongen!'

Nu kent de hele steeg mijn naam.

Hij steekt zijn hand uit. 'Lucien van Immo Lucien. Sorry dat je even moest wachten. Drukke tijden.' Hij maakt de deur open.

Op de drempel slaat de muffe lucht me in het gezicht. 'Staat het al lang leeg?'

'Weet ik niet precies.' Lucien tokkelt op zijn telefoon. 'Als je iets in deze buurt zoekt, is dit een bui-

tenkans. De wijk trekt steeds meer jonge mensen aan, lekker rustig en toch vlak bij het stadscentrum. Er hebben net nog drie kandidaten gevraagd of ze vandaag kunnen komen.'

Zijn trucje werkt, ik voel me nog meer opgejaagd. Ik volg Lucien naar de woonkamer. Die is lang en smal, een plompe wijnrode sofa neemt een groot deel van de ruimte in.

'Er staan nog wat oude meubels, de vorige huurder had ze overgenomen van de mensen die hier vóór hem woonden. Ik kan ze laten weghalen.'

'Ze komen voorlopig wel van pas. Ik verhuis van een gemeubelde studentenkamer en ben nog niet zo lang aan het werk.' Wat ik er nu uitflap gaat regelrecht in tegen het advies van mijn ouders: 'Amber, laat je niet in de kaarten kijken als je op huizenjacht gaat. Geef niet te snel prijs dat je iets echt wilt.'

'Waar werk je?'

'In het volksmuseum.'

'Dat ken ik niet.'

'Het is niet groot. Er werken maar drie mensen, de coördinator inbegrepen. We maken kleine tentoonstellingen over de lokale geschiedenis. Ik ben historica.'

Lucien mompelt. 'Interessant.' Hij wil me meteen meetronen naar de keuken, maar deze keer volg ik mijn ouders. 'Let op verborgen gebreken, duw meubels van de muur, check ingebouwde kasten. Kijk uit als een makelaar je van een plek wil weglukken.'

Ik knip het lampje van mijn telefoon aan en inspecteer de ingebouwde kast. Die is dieper dan ik dacht. Het kastpapier ruikt bedompt. In het verste hoekje liggen zwarte korrels. Ik pak ze op met een papieren zakdoekje. 'Muizenstrontjes?'

Lucien schudt zijn hoofd. 'Dat kan niet.'

Ik trek een gezicht. 'Bah!' Ik ben totaal niet bang van muizen en vind ze ook niet vies. Van mij mogen ze blijven zolang ze niet aan mijn eten en mijn kabels knabbelen. Helaas doen muizen niets liever. In het studentenhuis ben ik de muizenvanger van dienst. Ik verschalk ze in kooivallen en laat ze vrij in het park. Maar dat ga ik niet aan Lucien zijn neus hangen.

'Dit huisje moet serieus opgeknapt worden. Ik weet niet of ik daar de tijd voor heb, en het geld.'

Lucien knikt. 'Als je de boel verft, hoef je de eerste maand geen huur te betalen.'

Ik volg hem naar de keuken met de antieke gootsteen, versleten kastjes, oude douchecel. 'Dat schilderen en opknappen gaat wel wat langer duren.'

Lucien zucht. 'Goed, ik scheld je twee maanden huur kwijt.'

Dit gaat verdacht vlot.

Ook boven is het klein en rommelig, twee kleine kamers, een overloop met een steile zoldertrap, een zolder vol oude spullen. Maar in gedachten ben ik het huisje al aan het inrichten: aan de straatkant komt

mijn werkkamer, de tafel met de gedraaide poten lap ik op, dat wordt mijn bureau. Met de oude wijnkistjes die ik op zolder zag liggen knutsel ik een boekenrek in elkaar. In de kamer achteraan leg ik mijn matras op houten paletten. Mijn kleren kunnen in de antieke commode. Voorlopig hoef ik zelfs geen nieuwe spullen te kopen.

Terwijl ik de laden van de commode inspecteer, hoor ik iemand kuchen.

‘Muren van papier.’

Lucien haalt zijn schouders op. ‘Hiernaast woont Cecile, een oud vrouwtje, alleen. Daar zul je geen last van hebben.’

Maar hij kan me niet snel genoeg de kamer uit werken.

De lijst met minpunten is niet mis, maar ik ben al een tijd op zoek naar een betaalbare plek in deze buurt en dit huis bevalt me, ondanks de gebreken. Er hoort zelfs een klein stadstuintje bij. Op de muur zit een roodborstje naar ons te gluren, z'n kopje schuin. In onze tuin zat er vroeger ook een, die me volgde als ik buiten speelde. Nu ben ik helemaal verkocht.

‘Goeie verf is niet goedkoop. Kan ik in ruil voor het opknappen drie maanden gratis wonen?’

Lucien hapt direct toe. ‘Afgesproken! Kun je de waarborg wel meteen betalen?’

‘Mijn ouders zullen de waarborg storten. Ze zijn ook makelaar.’

Daar schrikt hij van. 'Welk kantoor?'

'Ze verkopen vakantiehuisjes in Spanje, daar wonen ze ook.' Ik zie hun kritische blik al voor me als ze me bij onze volgende Skype-babbel vragen om mijn nieuwe woonst te laten zien. 'Maar enfin, Amber! Kon je echt niets beters vinden dan dat kruipkot?'

Lucien schuift me het contract toe. 'We kunnen het ineens regelen.'

Mijn ogen vliegen over de kleine lettertjes. Ik ga dat contract niet over en weer mailen, vraag niet eens bedenktijd, maar zet meteen mijn handtekening.

Grote kans dat die gehaaide makelaar me serieus heeft bedonderd.

Ik kan het niet uitleggen.

Maar ik wil het huis.

En het huis wil mij.